

maa henvise til, hvad jeg ved flere tidligere Leiligheder har udtalt derom; jeg har altid foretrukket det Grundlag, som nu er Udgangspunktet for Lovforslaget. Dette er imidlertid en Ubetydelighed, som jeg dog ikke har kunnet lade være at fremhæve. — En mere betydelig Forskjel er fremkommen mellem Mindretallet og min Opsfattelse, og den skulder sig under det tilsyneladende temmelig uskyldige Forslag om, at Midlerne skulle indbringes under Finantsministerens Bestyrelse. Den ærede Ordfører for Mindretallet gav vistnok dette Forslag en meget uskyldig Udlægning. Han var endog saa saa velvillig mod Kultusministeren, at han tog Hensyn til, hvad der formentlig kunde være mig behageligt eller ubehageligt. Jeg paaskjønner dette meget; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at der ved Siden af denne Smødefommen og Velvillie gaar en bestemt Opposition mod det, som efter min Mening skal og maa være Grundlaget for Lovforslaget, den Rænk nemlig, at det skal give de Midler, som nu anvendes til Folketjens Understøttelse af Staten, en frugtbare Anvendelse end den, der hidtil er givet dem; hvorimod — dette tro jeg dog er gjentaget af mig ofte nok, og det staar ogsaa klart nok i Motiverne — Formaalet ikke er dette at vinde Penge, som man vil bruge til andre Formaal. Forjaaviddt altsaa det ærede Mindretal vil slutte sig til mig, maa det tage dette Udgangspunkt for sine Betragtninger og ikke under Titel af, at Finantsministeren hør have Lidsyn med disse store finantsielle Midler, faae dem over under en Bestyrelse, hvor det menes, at de bedre og lettere kunne gaa over til en anden Anvendelse; thi det er dog tilsidst det, der skinner igjennem Alt, hvad den ærede Ordfører for Mindretallet har sagt i den Hensende. Jeg skal være meget villig til at indrømme, at Finantsministeren er vel egnet til at bestyre store Midler, men dog tillige tillade mig at mene, at ikke blot vil det være det Naturlige, at de Midler, hvormed Geistligheden lønnes, naar disse ere indbragte under en særlig Fond, bestyres af den Minister, under hvilken Geistligheden hører, men at det tillige, i det Mindste i Overgangstiden, vil være aldeles nødvendigt, enten at Kultusministeren besørger disse Midler opsamlende i Fonden, eller at den tilsvarende Del af Kultusministeriet i denne Overgangstid flyttes over til Finantsministeriet; thi der vil blive saa mange Spørgsmaal at afgjøre ved Ordningen af det her omhandlede Forhold, hvortil alle Aktstykker findes i Kultusministeriet, i hvilken ogsaa Sagkundskaben findes, at, skal det gaa paa en forsvaerlig Maade, saa maa Kultusministeriet nødvendigvis være det, der leder, hvad der skal ske. Jeg vilde altsaa i Almindelighed være imod, at man gik over til en anden Bestyrelse af Fonden end den, der er tilfattet ved Lovforslaget; men jeg er dobbelt derimod, naar jeg ser, hvad den egentlige Mening af Forslaget er, at nemlig Mindretallet derved vil

bane Veien til en anden Anvendelse af de Midler, der hidtil have været henlagte til Folketjens Understøttelse af Staten, end den, Lovforslaget tænker sig. Hvad der nu er sagt her, ser jo godt nok ud; der siges jo nemlig: kommer der til at mangle Noget, saa maa Statskassen tilskyde det, og bliver der Noget tilovers, saa er det ogsaa rimeligt og retfærdigt, at Statskassen til Gjengæld faaer dette; Noget for Noget. Min Mening er ikke denne. Skulde det vise sig, at Midlerne ikke strækte til efter det Forslag, som her foreligger, da er det min Mening, at man maa indskrænke Udgifterne og paa den Maade tilveiebringe Balance. Jeg vedkjender mig altsaa ikke Rigtigheden af den Slutning, at mangler der Noget, saa skal Statskassen skyde til; nei, Statskassen skal ikke være udsat for forøgede Udgifter i Anledning af denne Reform. Men paa den anden Side skal Folketjens heller ikke være udsat for at berøves de Midler, der hidtil have tjent til dens Understøttelse. Jeg haaber, at Forholdet i Almindelighed herved er klart.

Jeg gaar nu over til at omtale Ændringsforslagene. Det første af disse lagde den ærede Ordfører ikke stor Vægt paa, hvad Realiteten angaar, og jeg er fuldstændig enig med ham deri; enten man veftager Lovforslagets § 1 eller veftager den af Flertallet foreslaaede § 1, saa vil Sagen stille sig paa samme Maade. Det er mig derfor ligegyldigt, hvilket Forslag man veftager; men der findes en Bestemmelse i Udvalgets Flertals Forslag, som jeg ikke kan undlade nærmere at omtale, nemlig den Bestemmelse, at „Fonden til kirkelige Formaal“ skal forandres til „den folkekirkelige Fond“. Dertil knytter nu Udvalgets Flertal den Opsfattelse, at derved skulde der vinde det, at man fik en Sikkerhed for, at Midlerne fik den omtalte Anvendelse. Jeg kan i og for sig ikke have Noget derimod, men finder heller ikke, at det er til nogen Nytte. Saa længe som Folketjens indtager den Stilling i Staten, som den nu indtager, saa kan der ikke være Spørgsmaal om, at man skulde kunne tage disse Midler og anvende dem til andre kirkelige Formaal, det vil altsaa sige til Formaal, som ere af kirkelig Bestaanden, men som ligge udenfor Folketjens. Saalænge, siger jeg, som Folketjens indtager sin nuværende Stilling, vil der aldrig kunne være Tale herom, og skulde den Tid indtræde — hvad der nu ikke er den fjerneste Udsigt til —, at Folketjens bliver et Mindretal, saa vil en Bestemmelse som denne om, at Fonden skal kaldes „den folkekirkelige Fond“, dog ikke være til Sind for, at man anvender Midlerne paa en anden Maade, og det burde den heller ikke være. — Til § 2 har et Mindretal stillet et Ændringsforslag, som i høi Grad allarmerede det ærede Medlem for Odense (W. Petersen), i hvert Fald i Forbindelse med det Dørg, som findes i § 2. Jeg vil tilstaa, at jeg ikke var i Stand til at opdae,